

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ
ФАКУЛЬТЕТ УПРАВЛІННЯ, ЕКОНОМІКИ ТА ПРАВА

(назва , факультету)

КАФЕДРА ПРАВА

(назва кафедри)

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор
з навчально-виховної роботи

_____ **Віталій БОЯРЧУК**

“ _____ ” _____ 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

_____ **Трудове право України** _____

(назва навчальної дисципліни)

Спеціальність 141 «Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка» першого
(бакалаврського) рівня вищої освіти

(шифр і назва спеціальності)

Львів 2024

Робоча програма Трудове право України

(назва навчальної дисципліни)

для здобувачів вищої освіти

спеціальності 141 «Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка»
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Розробник: к.ю.н., доцент, доцент кафедри права Музика Ярослав Іванович

(вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри права

Протокол від “28” серпня 2024 року № 2

Завідувачка кафедри, д.е.н., професор

_____ (підпис)

(Грещук Г.І.)
(прізвище та ініціали)

Робочу програму схвалено на засіданні методичної комісії (ради) факультету механіки, енергетики та інформаційних технологій ЛНУП

Протокол від “29” серпня 2024 року № 1

Голова методичної комісії факультету механіки, енергетики та інформаційних технологій
к.т.н., професор

_____ (підпис)

(Ковалишин С. Й.)
(прізвище та ініціали)

1. Опис навчальної дисципліни

Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти

Ступінь вищої освіти «Бакалавр»

Напрямок підготовки **141 «Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка»**

Характеристика навчальної дисципліни: вибіркова

Кількість кредитів – 3

Загальна кількість годин – 90

Вид контролю: залік

Тижневих аудиторних годин для денної форми навчання – 3

2. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Загальна характеристика трудового права.

Становлення та сучасний стан трудового права України. Поняття трудового права як самостійної галузі права України. Предмет трудового права України. Методи правового регулювання трудового права. Система трудового права України. Поняття та зміст ідеології сучасного трудового права. Принципи трудового права. Функції трудового права.

Тема 2. Правовий статус трудового колективу та профспілок.

Трудовий колектив – специфічний суб'єкт трудового права, специфічність якого полягає в тому, що він на відміну від інших суб'єктів трудового права не є ні юридичною особою, ні окремо взятою фізичною особою. Напередодні прийняття нового Трудового кодексу всі питання правового регулювання діяльності трудових колективів потребують переоцінки у напрямку орієнтації їх на ринкові відносини і демократичні принципи. З таких позицій потрібно розглядати не тільки конкретні повноваження трудового колективу, його права й обов'язки, а насамперед саме поняття трудового колективу.

Тема 3. Загальна характеристика трудового договору.

Правове визначення трудового договору міститься в ст.21 КЗпП України — це угода між працівником і власником підприємства, установи, організації або уповноваженим ним органом чи фізичною особою, за якою працівник зобов'язується виконувати роботу, визначену цією угодою, з підляганням внутрішньому трудовому розпорядкові, а власник підприємства, установи, організації або уповноважений ним орган чи фізична особа зобов'язується виплачувати працівникові заробітну плату і забезпечувати умови праці, необхідні для виконання роботи, передбачені законодавством про працю, колективним договором і угодою сторін.

Тема 4. Зміна та припинення трудового договору.

Трудове законодавство України гарантує працівникові дотримання умов трудового договору, обумовлених при його укладенні. Як правило, одностороння зміна умов не допускається. Власник не має права вимагати від працівника виконання роботи, не обумовленої трудовим договором. Це положення міститься

в ст.31 КЗпП України. Однак у процесі роботи з різних причин виникає потреба змінити умови трудового договору. Ініціатива такої зміни може виходити як від власника або уповноваженого ним органу, так і від самого працівника.

Тема 5. Правове регулювання робочого часу і часу відпочинку.

У трудовому законодавстві України не сформульовано визначення поняття робочого часу. Але наука трудового права виробила певні критерії для його визначення. Для робочого часу характерне його державно-правове регулювання. Навіть у тих випадках, коли тривалість робочого часу конкретного працівника обумовлюється трудовим договором, вона не повинна виходити за визначені законом межі.

Тема 6. Оплата праці.

Відповідно до ст. 1 Закону України «Про оплату праці» заробітна плата – це винагорода, обчислена, як правило, у грошовому виразі, яку власник або уповноважений ним орган виплачує працівникові за виконану ним роботу. Розмір заробітної плати залежить від складності та умов виконуваної роботи, професійно-ділових якостей працівника, результатів його праці та господарської діяльності підприємства, установи, організації і максимальним розміром не обмежується.

Тема 7. Трудова дисципліна.

Об'єктивно-правовий зміст категорії трудова дисципліна співпадає з визначенням її як інституту трудового права. Це сукупність норм, які встановлюють обов'язки сторін трудового договору, режим їх виконання, внутрішній трудовий розпорядок, засоби заохочення та відповідальності, що складають механізм забезпечення виконання цих зобов'язань. Трудова дисципліна як елемент трудових правовідносин відображає суб'єктивно-правову сутність цього поняття.

Тема 8. Трудові спори.

Трудові спори – це не врегульовані шляхом безпосередніх переговорів суперечності (конфлікти) між власником підприємства, установи, організації (або його уповноваженим) і працівником (групою працівників, профспілками або іншим уповноваженим трудовим колективом органом), що виникають з приводу застосування норм законодавства про працю, зміни існуючих умов праці або встановлення нових і вирішуються у визначеному чинним законодавством порядку.

3. Результати вивчення дисципліни

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Трудове право України» здобувачі освіти повинні засвоїти такі **програмні результати навчання (ПРН відповідно до освітньої програми):**

ПР 14. Розуміти принципи європейської демократії та поваги до прав громадян, враховувати їх при прийнятті рішень.

ПР15. Розуміти та демонструвати добру професійну, соціальну та емоційну поведінку, дотримуватись здорового способу життя.

ПР16. Знати вимоги нормативних актів, що стосуються інженерної діяльності, захисту інтелектуальної власності, охорони праці, техніки безпеки та виробничої санітарії, враховувати їх при прийнятті рішення.

Після вивчення навчальної дисципліни студент здобуває такі **компетентності**:

Загальні (ЗК відповідно до освітньої програми спеціальності «Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка»):

ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу.

ЗК02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК05. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК06. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК07. Здатність працювати в команді.

ЗК09. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

Спеціальні (фахові) (СК відповідно до освітньої програми спеціальності «Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка»):

ФК07. Здатність розробляти проекти електроенергетичного, електротехнічного та електромеханічного устаткування із дотриманням вимог законодавства, стандартів і технічного завдання.

ФК08. Здатність виконувати професійні обов'язки із дотриманням вимог правил техніки безпеки, охорони праці, виробничої санітарії та охорони навколишнього середовища.

Вимоги до знань та умінь

В результаті вивчення дисципліни студент повинен:

знати:

предмет, завдання, періодизацію курсу «Трудове право України»;

закономірності еволюції суспільного ладу на різних етапах розвитку української державності;

закономірності та характерні особливості історичного розвитку систем органів державної влади, центрального й місцевого управління, суду, правоохоронних органів в Україні;

джерела, кодифікація, еволюція галузей українського права на всіх етапах історичного розвитку, тощо;

вміти:

пізнавати та пояснювати історію державно-правового розвитку України;

використовувати історичний досвід українського державо- і правотворення в практичній діяльності;

спираючись на принцип історизму, наукові методи пізнання, аналізувати джерела українського права;

на основі історико-правових знань вдосконалювати національну свідомість, правову культуру, розуміти значення державно-правових інститутів у житті суспільства.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Рік підготовки <u>3</u> Семестр <u>б</u>						Рік підготовки <u>3</u> Семестр <u>б</u>						
Тема 1. Загальна характеристика трудового права України.	11	2	4			5	11	2				9
Тема 2. Правовий статус трудового колективу та профспілок.	11	2	4			5	11		2			9
Тема 3. Загальна характеристика трудового договору.	12	2	4			6	12	2				10
Тема 4. Зміна та припинення трудового договору.	11	2	4			5	11		2			9
Тема 5. Правове регулювання робочого часу і часу відпочинку.	11	2	4			5	11	2				9
Тема 6. Оплата праці.	12	2	4			6	12		2			10
Тема 7. Трудова дисципліна.	11	2	4			5	11	2				9
Тема 8. Трудові спори.	11	2	4			5	11		2			9
Усього годин	90	16	32			42	90	8	8			74

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Загальна характеристика трудового права України.	4
2	Тема 2. Правовий статус трудового колективу та профспілок.	4
3	Тема 3. Загальна характеристика трудового договору.	4
4	Тема 4. Зміна та припинення трудового договору.	4
5	Тема 5. Правове регулювання робочого часу і часу відпочинку.	4
6	Тема 6. Оплата праці.	4
7	Тема 7. Трудова дисципліна.	4
8	Тема 8. Трудові спори.	4
	Разом	32

6. Теми, винесені на самостійне вивчення

№ з/п	Назва теми
1	Метод трудового права
2	Суб'єкти трудового права

3	Гарантії у сфері зайнятості та працевлаштування
4	Правовий статус суб'єктів, що здійснюють працевлаштування
5	Розірвання трудового договору з ініціативи роботодавця
6	Режим та облік робочого часу
7	Форми, строки, періодичність і місце виплати заробітної плати
8	Поняття, сутність та методи забезпечення трудової дисципліни
9	Оскарження та зняття дисциплінарних стягнень
10	Права та обов'язки роботодавця у сфері охорони праці
11	Поняття, причини та види трудових спорів
12	Страйк як засіб вирішення колективного трудового спору
13	Органи державного нагляду і контролю за додержанням законодавства про працю
14	Принципи, форми та методи контролю за додержанням законодавства про працю

Самостійна робота може бути виконана у формі реферату. Тематика рефератів, вимоги до оформлення та оцінювання рефератів вказані у Методичних рекомендаціях з Трудового прав України для виконання практичних та самостійних робіт студентами факультету механіки, енергетики та інформаційних технологій денної форми навчання та студентів Навчально-наукового інституту заочної та післядипломної освіти.

7. Методи і форми навчання

1. Словесні методи – лекція у формі бесіди, розповіді, пояснення, диспуту;

2. Наочні методи – лекція у формі ілюстрування і демонстрування за допомогою мультимедійних пристроїв.

3. Метод навчання за рівнем пізнавальної активності – пояснювально-ілюстративний метод, метод відтворення, метод проблемного викладу, частково-пошуковий метод, дослідницький метод.

4. Практичні методи – виконання практичних робіт у формі вирішення ситуативних завдань(кейсів) і тестів, ділові ігри, презентації, доповіді, реферати.

8. Методи і форми контролю:

1. Усне опитування (індивідуальне, аналіз відповідей студентів).

2. Письмова аудиторна та позааудиторна практична перевірка – аналіз розв'язків ситуативних завдань (кейсів) і тестів шляхом застосування чинного законодавства у сфері виконавчого провадження, аналіз рефератів, доповідей, презентацій, аналіз проведених ділових ігр.

Види контролю: поточний контроль, проміжна та семестрова атестація у формі заліку.

Форми контролю: усна, письмова, комбінована.

9. Розподіл балів, які отримують студенти (1 семестр)

Поточне тестування та самостійна робота 100 балів										Сума
Т. 1	Т. 2	Т. 3	Т. 4	М.1	Т. 5	Т. 6	Т. 7	Т. 8	М.2	100
5	5	5	10	25	5	5	5	10	25	

10. Порядок оцінювання результатів навчання

Семестровий контроль з навчальної дисципліни «Трудове право України» здійснюється в одному семестрі і проводиться відповідно до навчального плану у вигляді семестрового заліку в терміни, встановлені графіком навчального процесу та в обсязі навчального матеріалу, визначеному робочою програмою дисципліни.

Можливе проведення семестрового заліку у формі тестування в системі Moodle.

Опрілюднення результатів іспиту проводиться публічно.

11. Критерії оцінювання знань студентів визначенні у Положенні про критерії оцінювання ЛНУП.

12. Методичне забезпечення

Підручники і навчальні посібники; методичні матеріали до практичних занять; текстові та електронні варіанти тестів для поточного і підсумкового контролю, методичні матеріали для організації самостійної роботи студентів, виконання індивідуальних завдань.

13. Рекомендована література

Законодавство:

1. Конституція України від 28.06.1996 р. // Офіційний сайт Верховної Ради України (www.rada.gov.ua)
2. Кодекс законів про працю // Офіційний сайт Верховної Ради України (www.rada.gov.ua)
3. Кодекс законів про працю України з постатейними матеріалами: Офіц. видання. – К.: Концерн “Видавничий дім “Ін Юре”, 2011.
4. Закон України “Про зайнятість населення” від 1 березня 1991 р. // Офіційний сайт Верховної Ради України (www.rada.gov.ua).
5. Закон України “Про охорону праці” від 14 жовтня 1992 р. в редакції Закону України від 21 листопада 2002 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 2. – Ст. 10.
6. Закон України “Про адвокатуру” від 19 грудня 1992 р. // Офіційний сайт Верховної Ради України (www.rada.gov.ua)
7. Закон України “Про колективні договори і угоди” від 1 липня 1993 р. // Офіційний сайт Верховної Ради України (www.rada.gov.ua)
8. Закон України “Про державну службу” від 16 грудня 1993 р. // Офіційний сайт Верховної Ради України (www.rada.gov.ua).
9. Закон України “Про визначення розміру збитків, завданих підприємству, установі, організації розкраданням, знищенням (псуванням), недостачею або втратою дорогоцінних металів, дорогоцінного каміння та валютних цінностей” від 6 червня 1995 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1995. – № 22. – Ст. 173.
10. Закон України “Про відпустки” від 15 листопада 1996 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1997. – № 2. – Ст. 4.
11. Закон України “Про порядок вирішення колективних трудових спорів (конфліктів)” від 3 березня 1998 р. // Офіційний вісник України. – 1998. – № 12. – Ст. 435.
12. Закон України “Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності” від 15 вересня 1999 р. // Офіційний вісник України. – 1999. – № 38. – Ст. 1889.

Спеціальна література:

1. Губарєв С. В. Трудове право України, посібник для підготовки до іспитів // Дніпропетровськ: Середняк Т. К., 2015. - 125 с.
2. Карпенко Д. О. Основи трудового права. Навчальний посібник. – К.: “А.С.К.”; 2003 – 655 с.
3. Науково-практичний коментар до законодавства України про працю. –

К.: “А.С.К.”, 2010 - 1023 с.

4. Роїна О. М. Трудові правовідносини: практичний посібник: – 2-ге вид. – Київ: КНТ, 2005 – 347 с.

5. Трудове право України. Академічний курс: Підручник / за ред. Пилипенка П. Д. – К.: Видавничий Дім “Ін Юре”, 20018 – 537 с.

6. Трудове право України. Академічний курс: Підручник / Ін-т держави і права ім. В.М. Корецького. НАНУ: Ред. Н.М. Хуторян – К. : “А.С.К.”, 2017 – 607 с.

7. Трудове право України в схемах і таблицях : [навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл.] / С. М. Прилипко, О. М. Ярошенко, О. Є. Костюченко, Д. С. Підкопай. – Х. : ФІНН, 2019. – 557 с.

Інформаційні ресурси

1. Бібліотечно-інформаційні ресурси – книжковий фонд читального залу Львівського НУП (м. Дубляни, вул. В. Великого, 1), Львівської наукової бібліотеки ім. Стефаника НАН України (вул. Стефаника, 2).

2. Електронні інформаційні ресурси:

3. Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. Режим доступу <http://zakon.rada.gov.ua/>;

4. Єдиний веб-портал органів виконавчої влади в Україні. Режим доступу: <http://www.kmu.gov.ua/control/>.

5. Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського. Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/>.

6. Урядовий портал Кабінету Міністрів України. Режим доступу: www.kmu.gov.ua.

7. Офіційний сайт Львівської електронної бібліотеки ім. В. Стефаника. Режим доступу: www.lsl.lviv.ua.

8. Офіційний сайт Базы українського законодавства в Інтернет. Режим доступу: www.lawukraine.com.